

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2020-12-31

Vännäs kommun

Mars 2021

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vännäs kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har noterat rubriceringsfel avseende redovisningen av kassa och bank samt kommunens redovisning av finansiell leasing. För mer information se avsnitt 2.6.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat

Kommunens resultat för året uppgår till 15,0 mkr, vilket är 14,1 mkr lägre än samma period förra året och 1,8 mkr lägre än budget 2020. Det beror främst på minskade verksamhetsintäkter som minskat med 18,1 mkr i jämförelse med föregående år. De generella statsbidragen har ökat med 25 mkr, i huvudsak hänförligt till Coronapandemin. Kommunen har under året skrivit ner immateriella anläggningstillgångar som har haft en negativ effekt på resultatet på 11,9 mkr.

Underskotten redovisas av vård- och omsorgsnämnden, 10,0 mkr, plan- och miljönämnden, 1,0 mkr, och Liljaskolans styrelse, 0,3 mkr. Vi är oroade över vård- och omsorgsnämndens resultatutveckling.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige fastställda finansiella målen delvis är uppfyllda.

Det saknas finansiella mål för kommunkoncernen och därmed saknas utvärdering av verksamhetsmål på denna nivå.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen delvis är uppfyllda..

Det saknas verksamhetsmål för kommunkoncernen och därmed saknas utvärdering av verksamhetsmål på denna nivå.

Vännäs 2021-03-17

DocuSigned by:

Johan Franzen

Johan Franzen

Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

Lena Medin

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

Innehåll

Sida

Bakgrund

— 1.1	Syfte och revisionsfråga	4
— 1.2	Revisionskriterier	4
— 1.3	Metod och avgränsningar	5

Resultat av granskningen

— 2.1	Förvaltningsberättelse	6
— 2.2	Redovisningsprinciper	6
— 2.3	Balanskrav	7
— 2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	8
— 2.5	Resultaträkning	10
— 2.6	Balansräkning	11
— 2.7	Kassaflödesanalys	12
— 2.8	Driftredovisning	12
— 2.9	Investeringsredovisning	12
— 2.10	Sammanställd redovisning	13

Bakgrund

Vi har av Vännäs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Bakgrund fortsättning

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

I årsredovisningen saknas sidnumrering liksom rubriken förvaltningsberättelse vilket skapar otydlighet vad som utgör förvaltningsberättelsen.

Kommunen har inte redovisat nedskrivningen av det särskilda boendet eller kostnaderna avseende Coronapandemin som jämförelsestörande poster. I enlighet med RKR R11 Extraordinära och jämförelsestörande poster klassificeras jämförelsestörande poster som "resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder". Exempel på jämförelsestörande poster är nedskrivningar och poster som saknar samband med den ordinära verksamheten. Kommunen har fått ersättning för merparten av kostnaderna avseende Coronapandemin vilket resulterar i att nettoeffekten inte bedöms som väsentlig. Vidare har redogörelse för nedskrivningen av tillgången presenterats i not och förklarats i årsredovisningen.

I förvaltningsberättelsen under "Översikt över verksamhetens utveckling" noterar vi att flerårsöversikten för kommunen och koncernen, år 2019, inte är justerade vilket resulterar i felaktiga jämförelser mellan åren i och med att resultat- och balansräkningen för 2019 har omräknats. Vi saknar också tydliga förklaringar till avvikelser mot budget. Vidare önskar vi att redogörelsen över verksamhetens utveckling inkluderar belopp för att ge läsaren en bättre förståelse över verksamheten.

Vi bedömer dock att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Not 1. Redovisningsprinciper" att årsredovisningen är upprättad enligt lag (2018:597) och kommunal bokföring (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Under "Not 1. Redovisningsprinciper" uppger kommunen att avsteg från gällande lagstiftning görs. Vi har i vår granskning funnit några mindre avvikelser till lag och rekommendationer. Se avsnitt 2.6.

Utöver dessa är vår bedömning att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2. Resultat av granskningen fortsättning

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 15,0 mkr. Vid avstämning av balanskravet avgår reducering av samtliga realisationsvinster om -5,3 mkr och orealiserade vinster och förluster i värdepapper -5,7 mkr varvid balanskravsresultatet uppgår till 4,0 mkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

RUR uppgår till 34,2 mkr.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I den av kommunfullmäktige fastställda flerårsstrategin för åren 2015–2020 framgår att god ekonomisk hushållning uppnås genom kommunfullmäktiges fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Se vidare information på sidorna 22-44 i kommunens årsredovisning.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela den kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för kommunkoncernen som helhet.

Utifrån ovanstående notering rekommenderar vi att kommunstyrelsens sammanfattande bedömning gällande god ekonomisk hushållning även ska omfatta kommunkoncernen.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.1 Finansiella mål

De finansiella målen är för kommunen är:

- **Nämnderna ska ha en ekonomi i balans.**
Utfall: tre av nämnderna, plan- och miljönämnden, vård- och omsorgsnämnden inklusive Akka och Liljaskolans styrelse gör underskott vilket innebär att målet inte uppnåtts.
- **Årets resultat ska uppgå till 2% av skatter och bidrag**
Utfall 2,4%, vilket innebär att målet har uppnåtts.
- **Soliditetens ska långsamt förbättras.**
Utfall 30,5% vilket innebär att målet har uppnåtts.

Av kommunens finansiella mål bedöms två av tre mål, årets resultat och soliditet ha uppnåtts.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen.

Det saknas finansiella mål för kommunkoncernen och därmed saknas utvärdering av målen.

2.4.2 Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen uppgår till 14 stycken uppdelade på 4 perspektiv (varav ett perspektiv avser finansiella mål):

- **Medarbetare:** Medarbetare trivs, Vännäs kommun har bra ledare med gott ledarskap, Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor, 65% av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning och sjukfrånvaron är högst 5%.
- **Samhällsutveckling:** Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun, Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet och Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.
- **Medborgare:** Medborgare trivs i Vännäs, Medborgare är delaktiga i kommunens utveckling, ges bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god och Medborgare erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.

Av kommunens mål bedöms ett av tre perspektiv var uppfyllda. Målen inom perspektivet medarbetare bedöms vara uppfyllt.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen.

Det saknas verksamhetsmål för kommunkoncernen och därmed saknas utvärdering av verksamhetsmål på denna nivå.

2. Resultat av granskningen forts.

2.5 Resultaträkning

Årets resultat uppgår till 15 mkr vilket är 1,8 mkr sämre än det budgeterade resultatet på 16,8 mkr. Kommunkoncernens resultat uppgår till 23,8 mkr för året.

Verksamhetens intäkter uppgår till 265,1 mkr och har minskat med ca 6,4% (18 mkr) medan verksamhetens kostnaderna har ökat med 0,4% (-3,2 mkr) jämfört med föregående år. Minskningen av intäkter avser främst bidrag från Migrationsverket. Kommunen har under året betydligt färre ensamkommande barn då färre flyktingar anlant till kommunen på grund av pandemin.

Kommunen har på totalen en negativ budgetavvikelse om 1,8 mkr, fördelad enligt följande:

Negativa budgetavvikelser för kommunens verksamheter avser vård och omsorgsnämnden, inklusive Akka där det finns en budgetavvikelse på -10,0 mkr, vilket främst är kopplat till individ- och familjeomsorgen vilken avviker -7,1 mkr jämfört med budget.

Plan- och miljönämnden som visar en budgetavvikelse om -1,0 mkr och Liljaskolans styrelse avviker från budget med -0,3 mkr.

För vård- och omsorgsnämnden beror underskottet på att nämnden har haft höga placeringskostnader inom barn och unga samt insatser för unga. Nämnden har i samband med pandemin haft ökade kostnader, för december uppskattas de kostnader uppgå till ca 1 mkr som nämnden ännu inte har fått ersättning för. Den negativa budgetavvikelsen för plan- och miljönämnden beror främst på att nämnden har haft ökade kostnader för personal i samband med nyanställning.

Positiv budgetavvikelse för kommunens verksamheter har kommunstyrelsen på 0,8 mkr barn- och utbildningsnämnden med 2,1 mkr och finanserna med 6,7 mkr. För finanserna beror den positiva budgetavvikelsen främst på att skatteintäkterna översteg budget med 15 mkr. Finanserna har även fått generella stadsbidrag och inkomstutjämning med 22,3 mkr över budget. Nedskrivningen av projekteringen avseende äldreboendet har påverkat resultatet med -11,9 mkr.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.6 Balansräkning

Under 2019 beslutade kommunen att avbryta projektering och byggnation av ett nytt äldreboende. Projektet redovisades per balansdagen 2019-12-31 som pågående nyanläggning i dotterbolaget Vännäs Fastigheter AB. Projektkostnaderna, 16 msek, har flyttats över till kommunen under 2020. I bokslutet har tillgången skrivits ner till 4 msek och rubricerats om till immateriell tillgång, då kommunen bedömer att projektet går att sälja. Någon marknadsvärdering har inte genomförts. KPMG kan inte bedöma tillgångens värde.

Materiella anläggningstillgångar uppgår till 702,3 mkr, en ökning med 146,4 mkr vilket främst beror på omklassificering av kommunens leasade verksamhetsfastigheter som i balansräkningen har ett bokfört värde på 142,3 mkr.

Omsättningstillgångarna uppgår till 265,0 mkr, en ökning med 31,4 mkr. Förändringen förklaras i huvudsak av en förbättrad likviditet, men även korta placeringar och fordringar har ökat sedan fg år.

2.6.1 Finansiell leasing

Vännäs kommun har för 2020 redovisat två utav sina verksamhetsfastigheter som finansiell leasing, Vännäsby äldrecenter och Borgmästargården. Omklassificering av leasingavtalen har resulterat i ökade materiella anläggningstillgångar på 142,3 mkr. Anskaffningsvärdet för fastigheterna uppgår till 157,7 mkr. Under året har en genomgång av flertalet hyresavtal granskats, med avseende till klassificering operationell vs finansiell leasing. Vi är positiva till att ett utredningsarbete har påbörjats och önskar att detta fortlöper. Vår bedömningen är att det bör göras en fortsatt utredning huruvida kommunen har fler finansiella leasingavtal som ska redovisas över balansräkningen.

2. Resultat av granskningen forts.

2.6 Balansräkning

2.6.2 Kassa och bank

Vännäs kommun redovisar kassa och bank på 85,3 mkr, där endast kommunens del av banktillgodohavandet på koncernkontot redovisas i kommunen. Hela banktillgodohavandet på koncernkontot uppgår till 124,0 mkr. Kommunen äger toppkontot. Enligt god redovisningssed ska kommunen redovisa hela innehavet i balansräkningen. I de fall där kommunbolagen äger underkonton ska det finnas motsvarande skuld/fordran i balansräkningen. Detta medför att balansomslutningen är ca 41,2 mkr för låg vilket innebär att soliditeten redovisas 1,2%-enheter för högt.

Vår bedömning är att kommunen felaktigt nettoredovisar kassa och bank och borde redovisa kommunens totala banktillgodohavanden inkl. koncernföretagens delar. Den felaktiga hanteringen påverkar balansomslutningen och soliditeten för kommunen.

Vi bedömer trots ovanstående att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens ställning, men vi rekommenderar kommunen att bruttoredovisa balansposterna framöver i enlighet med god redovisningssed.

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Total budget för investeringar år 2020 är 22,8 mkr. Årets utfall är 19,2 mkr. Totala investeringar för hela koncernen uppgår till 49,2 mkr. Vännäs Fastigheter AB har investeringar som uppgår till 29,8 mkr, utfall för bolaget överstiger budget med 17,8 mkr. Framst avser avvikelser köp av Stamhemmanet på 15 mkr.

Kommunen redovisar investeringarna per nämnd samt per investering i den ekonomiska redovisningen. I årsredovisningen redovisas investeringar för kommunbolagen separat se årsredovisningen s 98-99. Vi noterar i vår granskning att det finns bristfälliga kommentarer till större avvikelser. Kommunbolagens avvikelse mot budget uppgår till 40,8 mkr.

I övrigt är vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2. Resultat av granskningen forts.

2.10 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primär-kommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Vännäs Fastigheter AB 100%
- Älvdala Fastigheter AB 100 %
- Fastighetstjänster i Vännäs AB 100 %

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Vi har inte utfört legal revision på kommunens bolag, men översiktligt granskat och analyserat koncernens koncernredovisning.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.